

zaaknummer 2012T812

11 december 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. G.M.J. van Oijen, advocaat te 's-Hertogenbosch,

tegen:

[naam],

geboren op [datum], overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Broeders van Huijbergen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 24 mei 2012. Op 17 juli 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], algemene overste van de Congregatie van de Broeders van Huijbergen.

Op 24 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Namens de Congregatie is verschenen broeder [naam] voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager was in de periode van [jaar] tot [jaar] leerling op de [naam] te [plaats]. Aangeklaagde was daar werkzaam als onderwijzer. In de eerste klas kreeg klager les van broeder [naam]. Klager werd bijna iedere dag, met uitzondering van de woensdagen, tien minuten voordat de lessen zouden eindigen door broeder [naam] voor de klas geroepen. Voor de klas werd klager door broeder [naam] op zijn buik gelegd op de eerste bank. Onder het toezicht van de rest van de klas trok broeder [naam] vervolgens klagers broek strak en sloeg klager dan tot het moment waarop de bel ging met een liniaal hard op zijn billen. Deze mishandelingen stopten toen klager overging van de eerste naar de tweede klas, omdat klager

toen een andere onderwijzer kreeg. In de tweede en derde klas ondervond klager niet of nauwelijks problemen.

In het schooljaar [jaar]-[jaar], klager zat toen in de vierde klas, kreeg klager les van aangeklaagde. In de loop van het schooljaar werd klager door aangeklaagde uitgenodigd om op woensdagmiddag te komen stencilen. Klager was vereerd met dit verzoek. Terwijl klager op die bewuste woensdagmiddag de stencilmachine bediende, keek aangeklaagde toe vanaf een krukje dat achter klager stond. Op enig moment stond aangeklaagde op om de gordijnen van het stencillokaal dicht te doen. Vervolgens nam aangeklaagde weer plaats op het krukje en trok klager bij hem op schoot. Aangeklaagde begon vervolgens met zijn gezicht tegen dat van klager te schuren en kuste klager in zijn nek. Daarna ging aangeklaagde met zijn hand via de broekspijp van de korte broek van klager naar klagers geslachtsdeel om dit te betasten. Ondertussen voelde klager iets hard tegen zijn onderrug/billen gedrukt, hetgeen de erectie van aangeklaagde moet zijn geweest. Klager heeft dit gebeuren als heel vies ervaren. Uiteindelijk heeft klager zich los weten te rukken. Na deze gebeurtenis is klager verder met rust gelaten door aangeklaagde. Klager heeft thuis niets durven vertellen over de gebeurtenis.

2.2. Klager geeft aan dat zijn ervaringen met broeder [naam] en aangeklaagde een smet hebben geworpen op zijn herinneringen aan zijn lagere schooltijd. De mishandelingen door broeder [naam] waren enorm vernederend voor hem en hij ging in dat schooljaar met tegenzin naar school. Na de ervaring in het stencillokaal met aangeklaagde ging klager weer met knikkende knieën naar school. Klager was doodsbang dat aangeklaagde hem weer zou vragen om te komen stencilen. Klager heeft destijds nooit iemand durven vertellen over zijn ervaringen op school, maar heeft de herinneringen wel altijd met zich meegedragen. Pas begin 2010 heeft klager zijn echtgenote verteld over het misbruik.

2.3. Klager wil met zijn klacht erkenning krijgen voor hetgeen hem is aangedaan. Hij hoopt dat hij met het doorlopen van de klachtprocedure de traumatische ervaringen in zijn jeugd achter zich kan laten. Voort wenst hij, bij gegrondverklaring van zijn klacht, in aanmerking te komen voor schadevergoeding.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit de gegevens in het archief, de notulen van het algemeen bestuur alsook uit de correspondentie met het algemeen bestuur kan aannemelijk geacht worden dat aangeklaagde als pleger betrokken is geweest bij seksueel misbruik. Het algemeen bestuur en de huisoverste te [plaats] waren op de hoogte van de geaardheid van aangeklaagde en hebben dienovereenkomstig maatregelen getroffen. Toen bleek dat aangeklaagde een nieuwe kans in [plaats] niet aankon, is hij definitief in een administratieve functie geplaatst. De handelingen die klager beschrijft zijn zonder meer afkeurenswaardig. De Overste betreurt het dan ook ten zeerste dat klager deze ervaringen heeft moeten ondergaan en biedt daarvoor zijn oprechte verontschuldigingen aan. Hij concludeert dat de klacht van klager aannemelijk is.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een

afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. De Klachtencommissie stelt vast dat de klacht uitsluitend betrekking heeft op het misbruik door aangeklaagde. De ervaringen die klager heeft gehad met broeder [naam] zullen hier dan ook verder buiten bespreking blijven.

4.3. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.4. Er zijn meer dan vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen de gegevens zoals die uit het archiefonderzoek naar voren zijn gekomen de klacht van klager. Voorts acht de Klachtencommissie van belang dat ook de Overste de klacht aannemelijk acht.

4.5. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik pas tien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.6. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.7. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding kunnen wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Broeders van Huijbergende klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 11 december 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en mr. M.P.P.M. Merx, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Broeders van Huijbergen en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.